

Retningslinjer for tilskudd til tiltak i utvalgte kulturlandskap (UKL) Klevgardan 2020 - 2023

Regelverket er utarbeidet på grunnlag av *Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyane og Vestnorsk fjordlandskap*, FOR-2019-12-18-2024. Forskriften finnes her: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-12-18-2024>.

1. Formål

Formålet med tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap er å medvirke til å sikre verdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, kulturminner og kulturmiljø, og å sikre langsiktig skjøtsel og drift, jf. § 1 i *Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyane og Vestnorsk fjordlandskap*.

Ordningen skal medvirke til å opprettholde et aktivt og levende kulturlandskap, ta vare på kultur- og kulturlandskapsverdier og å hindre gjengroing.

2. Virkeområde

Forskriften gjelder innenfor det utvalgte kulturlandskapet Klevgardan, slik det er avgrenset i Naturbase under lokalitetsnummer: KU00000039 (<https://kart.naturbase.no/>).

3. Hvem kan søke?

Målgruppen for ordningen er personer eller virksomheter som bidrar til å fremme formål med ordningen. Dette kan være:

- Grunneiere og drivere
- Landbruksforetak
- Lokale entreprenører/gründere
- Kunnskapsmiljø
- Organisasjoner, foreninger eller lag
- Kommunen
- Andre som bidrar til å fremme formålet med ordningen

Dersom søker ikke er grunneier, må det foreligge tillatelse fra grunneier og eventuelt andre rettighetshavere.

4. Hva kan du søke tilskudd til?

Du kan søke tilskudd til tiltak som fremmer formålet med ordningen. Det kan være:

- Restaurering og skjøtsel av arealer
- Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av bygninger og andre kulturminner
- Nødvendig planlegging av tiltak
- Tilrettelegging for ferdsel og friluftsliv
- Formidling
- Kartlegging og dokumentasjon av landskapsverdier
- Kartlegging og dokumentasjon av behov for skjøtsel og sikring av natur- og kulturminneverdier
- Næringsutvikling
- Andre tiltak som fremmer formålet med ordningen

Tiltak som støttes skal være i samsvar med gjeldende Plan for Utvalgt kulturlandskap Klevgardan.

Retningslinjene er satt opp etter dialog med Landbruksrådet i Oppdal, samarbeidsgruppa for Klevgardan og på bakgrunn av innspill i møte med grunneiere i 2018 og 2019.

Inntil kr 500 000 av rammen skal brukes på støtte til årlige skjøtselstiltak som slått og beiting, for best mulig ivaretagelse av kulturlandskap og artsmangfold i området. Resterende del av rammen skal gå til søknader om engangstiltak i området, samt prosessmidler til gjennomføring av UKL-satsinga i Klevgardan.

5. Hvordan søker du?

Søknad om tilskudd skal sendes til Oppdal kommune via Altinn på [digitalt søknadskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet](#).

Søknadsfrist er 1. juni for særskilte kulturlandskapstiltak og for areal- og beitetilskudd.

6. Hva må søknaden inneholde?

6.1 Særskilte kulturlandskapstiltak

Søknaden om særskilte kulturlandskapstiltak skal inneholde:

- Grunnopplysninger om søker
- Beskrivelse av tiltaket/prosjektet
- Gjennomføringsplan
- Kostnadsoverslag og finansiering
- Kart som viser hvor tiltaket skal gjennomføres, fra www.gardskart.no
- Bilder av arealet eller objektet før tiltaket gjennomføres
- Vedleggsskjema
- Skriftlig tillatelse for gjennomføring av tiltaket fra grunneier og eventuelt andre rettighetshavere

Mangelfulle søknader kan avvises.

Kommunen kan sette ytterligere krav til søknadens innhold.

For tiltak på bygninger som brukes til private formål (for eksempel i næring eller til bolig) kan det gis inntil 50 % tilskudd ved høy verneverdi. Der bygningen har mindre verneverdi eller der fordelene for søker er stor (verdiøkning, heving av bostandard osv.) reduseres tilskuddsandelen. Ved tilskudd til bygninger skal det foreligge en tilstandsvurdering av bygningen med prioritering av tiltak.

Tilskuddsandelen skal normalt ikke overstige 70 % av kostnadene med tiltaket.

Til fellestiltak eller tiltak med stor samfunnsnytte i samsvar med målene for UKL kan det gis tilskudd ut over 70 %.

For planleggingstiltak og tiltak der det kun dreier seg om ivaretagelse av fellesgoder og samfunnsverdier kan det gis 100 % tilskudd. Eksempel på slike tiltak er skjøtsel av kulturminner og biologisk mangfold, eller tilrettelegging for publikum i form av skilting eller opparbeiding av stier.

6.2. Tilskudd til jordbruksforetak (areal- og beitetilskudd)

Søknaden om tilskudd til jordbrukstiltak (arealtilskudd og/eller beitetilskudd) skal inneholde:

- Grunnopplysninger om søker
- Opplysninger om areal som er planlagt slått/beitet og/eller tall på beitedyr inneværende sesong
- Kart som viser hvor tiltaket skal gjennomføres, fra www.gardskart.no
- Bilder av arealet eller objektet før tiltaket gjennomføres
- Vedleggskjema
- Skriftlig tillatelse for gjennomføring av tiltaket fra grunneier og eventuelt andre rettighetshavere

Mangelfulle søknader kan avvises.

Kommunen kan sette ytterligere krav til søknadens innhold.

Jordbruksforetak kan etter søknad tildeles UKL-tilskudd pr daa slått og beite av jordbruksareal i Klevgardan, og pr dyr på beite. Det kan også tildeles årlig tilskudd til beite av trua naturtype, skjøtsel av gårdstun og kantslått av jordbruksareal i Klevgardan.

Antall dyr berettiget tilskudd tar utgangspunkt i dyretallet som har beitet på jordbruksareal innenfor UKL-området Klevgardan i søknadsåret.

Arealtilskudd til slått og beite tar utgangspunkt i arealklassifisering i Gårdskart, og omfatter innmarksareal (fulldyrka, overflatedyrka og innmarksbeite). Det kan også gis tilskudd, under visse vilkår, til slått og beite av den truede naturtypen slåttemark, samt beite av den truede naturtypen semi-naturlig eng (naturbeitemark). For naturtypen slåttemark gis det tilskudd for både slått og beite på samme areal.

Tilskudd til kantslått i Klevgardan omfatter kanter langs dyrkajord og beite langs nabo- eller skiftegrense, eller langs veg ut over det som ivaretas av stat eller kommune langs offentlig veg. Det er 9 gårdstun i Klevgardan som kan komme inn under tilskuddsordningen.

7. Vilkår for tilskudd

Det forutsettes at det drives vanlig god jordbruksdrift med eng, åkervekster eller beiting. Beitene skal være godt brukt og uten nevneverdig gammelgras. Dette innebærer at:

- Fulldyrka- og overflatedyrka jord må høstes minst en gang i året ved slått eller beiting
- Avlinga skal samles opp og fjernes fra arealet og helst gå til fôr
- Kanter må være slått til rett tid sammen med resten av arealet. Beitepussing alene gir ikke grunnlag for utbetaling av tilskudd
- Dersom dyrka mark eller innmarksbeiter framstår som dårlig skjøtta etter sesongen, gir dette ikke rett til tilskudd
- Innmarksbeite skal beites med nok dyr til at beitekvaliteten blir opprettholdt

Tilskudd til beite av trua naturtype forutsetter:

- Arealene skal være registrert i miljødatabasen Naturbase eller være omfattet av en skjøttselsplan.
- På slåttemark kan grasarealet høstbeites, men arealet må slås minst en gang i tillegg for å komme inn under ordningen. Arealet skal ikke gjødsles, jordarbeides eller sprøytes.
- På slåttemark skal beitetrykket holdes lavt. Beite med storfe er ikke anbefalt da det kan føre til mye tråkkskader. For stort beitetrykk kan gi mindre biologisk mangfold.

- For semi-naturlig eng (naturbeitemark) bør ikke områdene beites for intensivt. Beitetrykket bør tilpasses slik at miljøverdiene opprettholdes.

Tilskudd til skjøtsel av gårdstun i Klevgardan forutsetter:

- Skjøtsel av kantsoner og grasslått i og rundt tun/gårdshage
- Ryddig gårdstun og forsvarlig håndtering og deponering av avfall
- Løpende vedlikehold av bygninger i tunet og estetiske hensyn ved bygningsutforming, vedlikehold og fargevalg i samsvar med lokal tradisjon

8. Tildeling av tilskudd

Oppdal kommune mottar og behandler søknadene, fatter vedtak og foretar utbetalinger av tilskudd.

Foreløpige satser for tilskudd til årlige tiltak

- Tilskudd for dyr som beiter på jordbruksareal: kr 305,- per storfe/hest og kr 65,- per småfe (sau, lam og geit)
- Tilskudd til slått av jordbruksareal: kr 600,- pr daa
- Tilskudd til beite av jordbruksareal: kr 100,- pr daa
- Tilskudd til beiting av trua naturtype: kr 200,- pr daa
- Tilskudd til skjøtsel av gårdstun: kr 3000,- pr gårdstun
- Tilskudd til slått av kantsone: kr 5,- pr. meter

Tilskuddssatser kan justeres av Oppdal kommune etter søknadsmengde for å komme innenfor budsjett og tildelte midler.

For tiltak som gjelder utbedring av bygninger og andre kulturminner, skal søknaden høres hos Trøndelag fylkeskommune før det kan gis tilskudd.

9. Utbetaling av tilskudd og krav om rapportering

Kommunen kontrollerer opplysningene og fatter vedtak. Det er kommunen som foretar utbetaling. Utbetaling skjer på grunnlag av skriftlig rapportering på gjennomført tiltak.

10. Klage

Vedtak som er fattet av kommunen kan klages inn til Statsforvalteren etter reglene i *Lov 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningslova) kap. VI*.

Eventuell klage på vedtak gjort av Oppdal kommune, stiles til Statsforvalteren i Trøndelag, men sendes til Oppdal kommune.

Statsforvalteren fatter vedtak når det søkes om tilskudd til tiltak på eiendommer som kommunen eier eller drifter. Når Statsforvalteren fatter vedtak, har Statsforvalteren samme myndighet som kommunen etter bestemmelsene i denne forskriften. Klage på vedtak fattet av Statsforvalteren skal avgjøres av Landbruksdirektoratet.

11. Opplysningsplikt og kontroll

Kommunen kan føre kontroll med at vilkår for utbetaling av tilskudd er oppfylt. Kommunen kan foreta stedlig kontroll.

Søker av tilskudd plikter å gi alle opplysninger som kommunen finner nødvendig for å kunne kontrollere at bruken av tilskuddsmidlene er i tråd med forutsetningene, herunder bokføring og korrespondanse som vedkommer tilskuddet.

(Når Statsforvalteren treffer vedtak etter § 7 første ledd, har de samme myndighet som kommunen etter § 8 første og andre ledd.

Når Statsforvalteren eller Landbruksdirektoratet behandler en klage over vedtak om tilskudd, har de samme myndighet som kommunen til å innhente opplysninger og foreta stedlig kontroll etter § 8 første og andre ledd.)

12. Omgjøring og tilbakebetaling

Tilskudd som ikke er brukt i samsvar med tildelingsvedtaket kan kreves tilbakebetalt.

Kommunen kan gjøre om vedtak om tilsagn om tilskudd, og utbetalt tilskudd kan kreves tilbakebetalt dersom det blir avdekket forhold som er i strid med det som er forutsatt ved tilsagn om tilskudd. For krav om tilbakebetaling av tilskudd kan det kreves renter etter *Lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.*

13. Rullering av retningslinjene

Retningslinjene kan bli rullert før 2023. Dette blant annet med bakgrunn i fullmaktsbrev fra Landbruksdirektoratet, samt etter innspill fra arbeidsgruppa for det utvalgte kulturlandskapet – «Klevgardene» og Landbruksrådet.

14. For mer informasjon

- Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap, (FOR-2019-12-18-2024), se: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-12-18-2024>
- Landbruksdirektoratet sin side om Utvalde kulturlandskap i jordbruket, se: <https://www.landbruksdirektoratet.no/no/miljo-og-okologisk/kulturlandskap/utvalgte-kulturlandskap/trondelag/klevgardan>.

15. Kontaktpersoner

- Ragnhild Eklid, Oppdal kommune,
Tlf: 91896037 og e-post: ragnhild.eklid@oppdal.kommune.no.
- Anne Karin Botnan, Oppdal kommune,
Tlf: 91896049 og e-post: anne.karin.botnan@oppdal.kommune.no.

Retningslinjer er framlagt for arbeidsgruppa for Klevgardan, samt Landbruksrådet for orientering og innspill, og vedtatt i kommunestyret 4.juni 2020.

Retningslinjene er revidert av samarbeidsgruppa 24.03.21., 30.03.22 og 19.4.23.